Luua Metsanduskooli õppekava

1-2/24/38 kinnitatud 29.05.2024

Õppekavarühm		Metsandus				
Õppekava nimetus		Arborist Tree Worker				
Õppekava kood EHISes		255142				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	**EKR 3**	**EKR 4 kutsekeskharidus**	**EKR 4**	**EKR 5**	**EKR 4**	**EKR 5**
			X			
Õppekava maht (EKAP):		90				
Õppekava koostamise alus:		1) Vabariigi Valitsuse 26.08.2013 määrus nr 130 „Kutseharidusstandard“ 2) Kutsestandard „Arborist, tase 4“, kutsestandardi tähis 6-30112023-2.1/6k, kinnitatud Metsanduse Kutsenõukogu otsusega 32/30.11.2023				
Õppekava õpiväljundid:		Pärast õppekava läbimist õpilane; 1) istutab puid tiheasustusega aladel; 2) hooldab puid kogu nende elukaare jooksul tagades puude võimalikult hea tervisliku seisundi ning turvalise ja esteetilise elukeskkonna inimestele; 3) langetab iseseisvalt puuhooldustööga seotud otsuseid, lähtudes tööülesandest või projektist, puu bioloogiast, elurikkuse säilitamise vajadusest, arboristi kutse-eetikast ning keskkonnahoiu nõuetest; 4) langetab turvaliselt ohtlikke puid; 5) kasutab asjakohast turva- ja töövarustust ning järgib tööohutusnõudeid.				
Õppekava rakendamine:		**Õppevorm** mittestatsionaarne õpe, statsionaarne õpe - töökohapõhine õpe **Sihtrühm** põhiharidusega õppija				
Nõuded õpingute alustamiseks Õppima võivad asuda isikud, kes on eelnevalt omandanud vähemalt põhihariduse						
Nõuded õpingute lõpetamiseks Õpiväljundite saavutatust hinnatakse kutseeksamiga, mida võib sooritada ka osade kaupa. Juhul, kui kutseeksami sooritamine ebaõnnestub, on õpilasel õigus sooritada õpingute lõpetamiseks erialane lõpueksam. Haridusliku erivajadusega õpilase puhul hinnatakse õpiväljundite saavutatust erialase lõpueksamiga, mille võib asendada kutseeksamiga.						
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid Kooli lõputunnistus koos hinnetelehega						
Õpingute läbimisel omandatav(ad)						
kvalifikatsioon(id):		Arborist, tase 4				
osakutse(d):		puuduvad				
Õppekava struktuur Õppekava kogumaht on 90 EKAP, millest põhiõpingud moodustavad 76 EKAP (sh praktika 23 EKAP) ja valikõpingud 14 EKAP						
Põhiõpingute moodulid (76 EKAP)						
Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas		5 EKAP	• kavandab oma õpitee arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid; • mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ja võimalusi; • kavandab omapoolse panuse enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses; • mõistab oma vastutust tööalase karjääri kujundamisel			

		ning on motiveeritud ennast arendama; • kasutab iseseisvalt digitaalseid süsteeme, tööriistu ja rakendusi ning töötleb digitaalset teavet.
Raietöö alused	4 EKAP	• oskab õigesti tegutseda õnnetusjuhtumi korral ja anda esmaabi; • hindab töömaad ja selle eripärast tulenevaid riske; • valib sobivad töö- ja turvavahendid vastavalt töö iseloomule, veendub nende korrasolekus ja hooldab neid vastavalt kasutus- ja hooldusjuhendile; • töötab võsa- ja kettsaega lähtudes tööülesandest, kasutades ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid.
Puittaimed, nende bioloogia ja ökoloogia	9 EKAP	• tunneb puittaimi vastavalt etteantud nimekirjale ja annab selgitusi nende omaduste ja kasvukohanõuete kohta; • tunneb puittaimede bioloogiat, sh ehitust, talitlusi ning puude enesekaitsemehhanismide toimimist; • mõistab puude erinevaid väärtusi, sh puude rolli ökosüsteemiteenuste pakkujana; • tunneb kasvupinnaseid, mullaparandusaineid ja multše, nende liike ning omadusi, • mõistab ökosüsteemide olemust ja toimimist; • mõistab elurikkuse olemust ning tähtsust; • tunneb puude ja pargikeskkonnaga seotud eluvorme; • on teadlik kliimamuutustest ja nende mõjust loodusele ja inimesele; • järgib oma tegevuses keskkonnakaitsega seotud õigusakte, standardeid, kitsendusi ja kutse-eetikat; • tunneb arboristitöös tekkida võivate jäätmete keskkonnasõbraliku käitlemise viise.
Dendropatoloogia	3 EKAP	• tunneb puude haigusi; • tunneb puude kahjureid; • hindab puude sanitaarset seisundit.
Puude istutamine ja järelhooldus	4 EKAP	• hindab istikute kvaliteeti ning selgitab istikute säilitamise ja transpordi põhimõtteid; • valmistab ette istutuskoha, arvestades istiku ja selle juurestiku suurust ning kasvupinnase iseloomu; • istutab puittaimi, arvestades istiku eripära, bioloogiat ning projektist, standardist ja kasvukohast tulenevaid nõudeid; • selgitab püsival kasvukohal kasvava puu ümberistutamise võimalusi ja viise; • teeb istutatud puittaimede järelhooldustöid lähtudes nende seisundist, bioloogiast ja hooldusvajadusest, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja –materjale.
Viljapuude hooldamine	3 EKAP	• lõikab viljapuid lähtudes hoolduse eesmärgist, viljapuude liigist, bioloogiast ning seisundist; • selgitab tüvede ja võrade kaitsmise võtteid, lähtudes liigist, kasvukohast ja kahjustavatest teguritest.
Parkmetsade hooldamine	3 EKAP	• selgitab maastikukujunduse põhimõtteid; • selgitab pargi või parkmetsa hoolduskava olemust; • tõlgendab dendroloogilise inventeerimise tulemusi, seostades neid hooldusvajadusega; • planeerib töö lähtudes parkmetsa hoolduskavast või lähteülesandest; koostab riskianalüüsi; • hooldab parkmetsi, lähtudes kas parkmetsa hoolduskavast, metsamajanduslikest või parkmetsa

		majandamise põhimõtetest sh arvestades ökoloogia, looduskaitse jms nõudeid.
Puuhoolduse alused	3 EKAP	• tunneb hoolduslõikuse eesmärke, liike ja viise; • tunneb ja kasutab eesmärgipäraselt puuhooldusel erinevaid lõikeid ja töövõtteid lähtudes puu bioloogiast ja tööohutusest; • mõistab puuliigist, tema elukaare etapist ning sanitaarsest seisundist tulenevat lõikuse eripära; • tunneb põlispuude ja elustikupuude hooldamise ja kaitsmise põhimõtteid; • selgitab puude biootiliste ja abiootiliste kahjustuste ennetamise võimalusi; • selgitab hekkide ja põõsaste hooldamise põhimõtteid.
Puuhooldus maapinnalt ja redelilt	3 EKAP	• teeb vabakujulise võraga noorte puude kujunduslõikust: • teeb kunstliku võrakujuga noore puu esmast ja korduslõikust; • hooldab põõsaid ja hekke.
Ronimistehnika alused ja päästeõpe	5 EKAP	• valib nõuetekohase ja turvalise arboristivarustuse ning kasutab ja hooldab seda asjakohaselt; • moodustab arboristitöös vajalikke sõlmesid; • paigaldab ronimissüsteemi, tõuseb võrasse ning liigub seal, tagades ohutuse; • demonstreerib päästesuutlikkust võimaliku õnnetusjuhtumi korral.
Puuhooldus ja raie köielt	5 EKAP	• valib nõuetekohase sertifitseeritud ronimisvarustuse, isikukaitse- ja töövahendid lähtudes tööülesandest ning veendub nende tehnilises korrasolekus; • koostab riskianalüüsi ja maandab riskid; • teeb köielt puuhooldustöid, arvestades hoolduse ja eesmärke ning tööohutust; • teeb köielt langetustöid arvestades raie eesmärke ja tööohutust; • tegutseb arboristi maatoena.
Puuhooldus ja raie korvtõstukilt	2 EKAP	• valib sobiva tõstuki lähtuvalt töö iseloomust; • juhib tõstuki liikumist, kasutades kokkulepitud märguandeid; • hooldab puid, arvestades tõstukilt töötamise ohutusjuhendeid ja puude hoolduseesmärke; • langetab puid, arvestades tõstukilt töötamise ohutusjuhendeid; • käitub õigesti õnnetusjuhtumi korral.
Raied eritingimustes	2 EKAP	• koostab riskianalüüsi, tulenevalt riskianalüüsist valib sobivad töömeetodid ja -vahendid; • langetab turvaliselt puid eritingimustes; • töötab tormimurrualadel; • käitleb langetatud tüvesid ja raiejäätmeid.
Puuhoolduse eritööd	2 EKAP	• selgitab meetmeid, mis tagavad puude kaitse nende läheduses toimuvate ehitustööde ajal; • hindab kasvupinnase ja juurestiku seisundit ning mullaparanduse vajadust; • rakendab mullaparandusmeetmeid lähtudes pinnase seisundist; • rakendab meetmeid puude kaitseks keskkonnamõjude eest.
Praktika	23 EKAP	• hooldab iseseisvalt puid maapinnalt ja redelilt;

		• teeb ohutult ja puud säästvate võtetega puuhooldustöid köielt; • teeb ohutult ja puud säästvate võtetega puuhooldustöid tõstukilt; • istutab haljasalapuid ja teeb järelhooldustöid; • lõikab viljapuid lähtudes liigist, seisundist ja pookealuse tüübist; • hooldab parkmetsi, lähtudes parkmetsa hoolduskavast või lähteülesandest; • langetab ohtlikke puid ja puid eritingimustes täistüvedena ja sektsioonidena, tehes tööd maapinnalt, köielt ja tõstukilt, kasutades vilunult mootorsaagi; • töötab vastutustundlikult, järgides töötamisel töötervishoiu, tööohutuse ja kutse-eetika ning keskkonnahoiu põhimõtteid. • suhtleb kaastöötajate ja klientidega; • hindab praktikal saavutatud kompetentse, koostab eneseanalüüsi (portfoolio) ning kaitseb seda praktikaseminaril.
Valikõpingute moodulid (14 EKAP)		
Valikpraktika	8 EKAP	• hindab objektiivselt oma teadmiste ja oskuste taset, valides sobiva praktikateema: • A. paljundab ja kasvatab ilupuude istikuid lähtudes taimede bioloogiast, istikute tootmistehnoloogiast ja kvaliteedinõuetest; • B. teeb erinevaid metsamajanduslikke töid lähtudes tööülesandest, arvestades bioloogilise mitmekesisuse säilitamise vajadusega; • C. määrab puittaimede seisundi- ja väärtusklasse ning annab hooldussoovitusi; • D. hooldab põlispuid lähtudes tööülesandest või majandamissoovitustest arvestades puude kõigi väärtustega ning kaasates vajadusel erialaspetsialiste.
Taimekaitse	3 EKAP	• rakendab kehtivaid taimekaitsealaseid õigusakte; • eristab taimekultuuride kahjustajaid, umbrohte ja nende tõrjevõimalusi, sh. integreeritud taimekaitse; • tunneb taimekaitsevahendeid, nende kasutusvaldkondi ja kasutamist reguleerivaid õigusakte; • teeb ohutult taimekaitsetöid, säästes ennast ja keskkonda.
Metsanduse alused	3 EKAP	• selgitab metsanduslikke põhimõisteid; • selgitab kasvukohatüübi ja metsatüübi mõisteid; • kirjeldab puistute võimalikku arengut, toetudes metsa looduslike protsesside tundmisele; • selgitab erinevate raiete eesmärke ning läbiviimise põhimõtteid; • selgitab metsauuenduse viise; • selgitab lähtuvalt metsaseadusest metsamajanduskava olemust ja kohustuslikkust.
Puittaimede istikute tootmine	3 EKAP	• omab ülevaadet erinevatest istikutüüpidest ja kvaliteedist; • valib sobiva paljundamisviisi lähtudes puuliigist või sordist; • valib sobiva tehnoloogia noortaimedest standardsete istikute kasvatamisel; • rakendab õigeid töövõtteid standardis kirjeldamata eritoodete kasvatamisel.

Puittaimede inventeerimine	3 EKAP	• määrab üksikpuude ning –pargipuude gruppide takseertunnuseid; • määrab puittaimede seisundi- ja väärtusklassi, kasutades standardiseeritud metoodikat; • töötab välja hooldussoovitused inventeeritavate puude kohta; • vormistab nõuetekohase inventeerimisaruande.
Põlispuude majandamine	3 EKAP	• tunneb ära põlispuud ning nendega seotud eluvormid; • mõistab põlispuu kui elusorganismi talitluse põhimõtteid; • annab põlispuude majandamisega seotud otsuste langetamiseks hinnanguid nende seisundi kohta; • koostab põlispuu vm väärtusliku puu kohta pikaajalise majandamiskava, arvestades puu väärtuste säilimise nõudega; • mõistab elanikkonna teavitamise vajadust põlispuude ja nende kaitsmise kohta.
Valikõpingute valimine: Valikõpingute kogumahuks on 14 EKAP. Valikõpingutest moodustab 8 EKAP-t valikpraktika, mille teemade hulgast valib õpilane ühe. Teiste valikõpingute moodulite hulgast valib õppija kaks moodulit, kumbki 3 EKAP-ses mahus. Õppija võib valida valikmooduleid ka kooli teistest õppekavadest või teiste õppeasutuste õppekavadest vastavalt Luua Metsanduskooli õppekorralduseeskirjas sätestatud korrale.		
Spetsialiseerumised puuduvad		
Õppekava kontaktisik	Marje Kask, marje.kask@luua.ee	
Märkused: Lisa 1. Kutsestandardi kompetentside ja õppekava moodulite vastavustabel Lisa 2. Arboristi õppekava võrdlus Kutseharidusstandardi üldpädevustega Moodulite rakenduskava on kättesaadav: https://luua.ee/oppetoo/oppekavad/		